

Asia: VN/12191/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi yleistukilain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esitysluonnoksen mukaan osittaista varhennettua vanhuuseläkettä ei huomioitaisi yleistuen tarveharkinnan tulona, jos päätös osittaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä olisi annettu ennen 16.1.2026. Päätöksen osittaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä 16.1.2026 tai sen jälkeen saaneille henkilöille maksettavan yleistuen tarveharkinnassa huomioitaisiin osittainen varhennettu vanhuuseläke.

Kela toteaa, että ehdotus on toimeenpanon näkökulmasta selkeä. Tieto eläkkeen päätöspäivästä on yksiselitteinen tosiseikka, jonka Kela pystyy tutkimaan eläkelaitoksilta välittyvien tietojen perusteella.

Esitysluonnoksen luvussa 4.2.2.5 on asianmukaisesti kuvattu, miten ehdotettu muutos vaikuttaisi Kelan toimintaan. Luvussa todetaan muun muassa, että muutoksen voimaantulon jälkeen Kela joutuisi tutkimaan osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen vaikutuksen 1.5.2026 alkaen uudestaan henkilöiltä, jotka saavat yleistukea ja osittaista varhennettua vanhuuseläkettä. Kela toteaa, että osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen vaikutus tulisi lisäksi tutkia niiltä osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen saajilta, joille yleistukea ei tarveharkinnan tulojen huomioimisen vuoksi ole jäänyt maksettavaksi.

Voimaantulovaiheen takautuvan tarkistuksen jälkeenkin Kelan tulisi selvittää osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen päätöspäivä kyseistä eläkettä saavilta uusilta yleistuen hakijoilta. Kyse olisi manuaalisesta työvaiheesta, joka ei kuitenkaan juuri pidentäisi hakemuksen käsittelyaikaa, koska päätöspäivätieto olisi helposti ratkaisuasiantuntijan käytettävissä. Hakijalta tai eläkelaitokselta ei tarvitsisi pyytää asiasta lisäselvityksiä. Päätöspäivän selvittämistyö jäisi pois siinä vaiheessa, kun esityksen kohderyhmä olisi siirtynyt vanhuuseläkkeelle.

Ristimäki Antti
Kansaneläkelaitos